

REVISTA ▶ BENESTAR

Retalls d'educació

Neurociència i educació

Clara Puigventós.

PSICOPEDAGOGA I DIRECTORA DE PROJECTES A LA BAULA SCLL

Gemma Torregrosa. DIRECTORA TÈCNICA A LA BAULA SCLL

Actualment sentim parlar de la neurociència relacionada amb l'aprenentatge i l'educació. Ens pot sonar estrany però, bàsicament, es tracta d'intentar entendre com funciona el nostre cervell a l'hora d'aprendre i veure quins elements hi influeixen per poder aplicar-ho en l'educació.

I què és el que ens demostra la neurociència en l'educació? Que moltes de les reflexions que s'estan fent ja les havien intuït certs corrents pedagògics basats en l'observació o en l'assaig-error, però ara tenen una base científica en la qual podem recolzar-nos. Per exemple, la neurociència ens diu que aprenem més del que vivim i experimentem en pròpia pell que no pas d'allò que puguem memoritzar. Quantes lliçons que havíem après a força de memoritzar-les recordem ara? I, en canvi, quantes vivències i quants jocs al pati recordem? Sí, a més d'afavorir que els nostres fills i filles puguin aprendre

a través de vivències riques, fem que aquestes siguin divertides i plaents, fem que aquests aprenentatges siguin més duradors en el temps. Ras i curt, aprenem més i millor quan ens agrada allò que fem i quan ens ho passem bé mentre ho fem.

Una altra de les descobertes de la neurociència és que durant la infància es donen el que s'anomenen períodes sensibles (moments en què el cervell està més predisposat a adquirir un coneixement). Amb això, veiem que no és convenient forçar aprenentatges quan encara no estan preparats (no podem pretendre que un infant toqui el violí als dos anys com un virtuós en la matèria), ja que fins que el cervell no estigui preparat, l'únic que provocarem és estrès, frustració i baixa autoestima. En aquest sentit, la neurociència també avisa: aprenentatge i estrès són enemics declarats, com més nivell d'estrès, menys capacitat per poder adquirir nous coneixements.

Un aspecte que també apunta la neurociència és la capacitat de les persones d'aprendre a través dels altres. En el nostre cervell tenim unes neurones, que s'anomenen neurones mirall, que són les que fan que aprenem a través d'observar les altres persones connectant-ho amb la nostra pròpia experiència. En aquest sentit, doncs, prenem especial relleu la importància que mares, pares i educadors som models de conducta i fa bona aquella frase que diu: «aprendré més del que facis que no del que em diguis», i ja cal que en prenguem bona nota. Així mateix, sabem que els infants no només aprenen dels adults referents, sinó també dels altres nens i nenes, no obli-

dem que som éssers socials i que ens identifiquem en un grup. És important que els nostres fills i filles tinguin els seus espais de relació social entre iguals, espais de joc i lleure i també espais per crear i aprendre conjuntament.

Així doncs, veiem que la neurociència dona suport a una educació basada en el respecte als diferents processos dels infants i en les emocions i la motivació com a principal motor educatiu. Ens demostra que aprenem millor en grup que de manera individual, que cal prioritzar la vivència del coneixement més que la seva memorització i que la tensió i l'estrès és un greu problema per a l'aprenentatge.

